

- Davymuka S. A. (2023). Innovatsiyni imperativ stratehii vidbudovy Ukrainy [Innovative imperative of Ukraine's reconstruction strategy]. *Rehionalna ekonomika*, 3, 5–17.
<https://doi.org/10.36818/1562-0905-2023-3-1>
- Kordalska A. & Olczyk M. (2023). Upgrading low value-added activities in global value chains: a functional specialisation approach. *Economic Systems Research*, 2(35), 265–291.
<https://doi.org/10.1080/09535314.2022.2047011>
- Lenihan H., Mulligan K. & Doran J. (2024). R&D grants and R&D tax credits to foreign-owned subsidiaries: Does supporting multinational enterprises' R&D pay off in terms of firm performance improvements for the host economy? *The Journal of Technology Transfer*, 49, 740–781.
<https://doi.org/10.1007/s10961-023-09995-9>
- Li T. & Du D. (2025). Cross-border R&D, absorptive capacity and innovation performance. *Structural Change and Economic Dynamics*, 73, 460–471.
<https://doi.org/10.1016/j.strueco.2025.02.010>
- National Bank of Ukraine. (2025). *Direct investment in Ukraine: Positions by Country and by Types of Economic Activity (Q3 2025)*. https://bank.gov.ua/files/ES/FDI_Ls_y_en.xlsx
- Paliokaitė A., Jašinskaitė E. & Tiits M. (2021). Global Value Chain Upgrading and Business-academia Collaborations: Case Studies of Successful Innovators. *Triple Helix Journal*, 1(8), 37–79.
<https://doi.org/10.1163/21971927-BJA10016>
- Papanastassiou M., Pearce R. & Zanfei A. (2020). Changing perspectives on the internationalization of R&D and innovation by multinational enterprises: a review of the literature. *Journal of International Business Studies*, 4(51), 623–664.
<https://doi.org/10.1057/s41267-019-00258-0>
- Povoroznyk M. Yu. (2024). Modernizatsiia vnutrishnoho tekhnolohichnoho transferu BNP [Modernization of internal technology transfer of MNEs]. *Efektivna ekonomika*, 12.
<https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.12.55>
- Shapoval O. V. (2025). Otsinka innovatsiynoi dynamiky promyslovoho sektora Ukrainy v umovakh kryzovykh protsesiv [Assessment of innovative dynamics of the industrial sector of Ukraine in the conditions of crisis processes]. *Biznes Inform*, 3, 129–137.
<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-3-129-137>
- United Nations (2025). World Investment Report 2025: International Investment in the Digital Economy. UNCTAD. Geneva: United Nations. https://unctad.org/system/files/official-document/wir2025_en.pdf
- Yurchyshena L. V. (2024). Vytraty na doslidzhennia i rozrobky ta reitynh Ukrainy v Hlobalnomu indeksii innovatsii [Research and development expenditures and Ukraine's ranking in the Global Innovation Index]. *Osvitnia analityka Ukrainy*, 3, 16–28.
<https://doi.org/10.32987/2617-8532-2024-3-16-28>
- Zhou W. C., Yan D. & Sun S. L. (2022). Climbing the Ladder: Inward Sourcing as an Upgrading Capability in Global Value Chains. *Research Policy*, 3(51), Art. 104439.
<https://doi.org/10.1016/j.respol.2021.104439>
- Стаття надійшла до редакції / Received: 10.05.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 23.05.2026
Оприлюднено / Published: 19.06.2026

УДК 351.712:343.352(477)

JEL: D73; H57; K42; P35

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-5-80-90>

КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ ТА РИЗИКИ ДЛЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ В УКРАЇНІ

©2026 КОЗАЧЕНКО Г. В., ПОГОРЕЛОВ Ю. С., ФАЇЗОВ А. В.

УДК 351.712:343.352(477)

JEL: D73; H57; K42; P35

Козаченко Г. В., Погорелов Ю. С., Фаїзов А. В. Корупційні ризики та ризики для доброчесності в публічних закупівлях в Україні
Статтю присвячено дослідженню корупційних ризиків та ризиків для доброчесності у державному фінансовому контролі в Україні публічних закупівель з використанням міжнародного стандарту INTOSAI – настанови GUID 5280 «Керівництво з аудиту публічних закупівель», що зумовлює перехід від класичного карального підходу в аудиті до проактивної ризик-орієнтованої моделі забезпечення інституційної доброчесності (integrity). Метою статті є термінологічне розмежування понять «корупційний ризик» та «ризик для доброчесності» у сфері публічних закупівель України та аналіз результатів їхньої операціоналізації в настанові GUID 5280 «Керівництво з аудиту публічних закупівель» (Guidance on Auditing Public Procurement). Для досягнення поставленої мети та розв'язання дослідницьких завдань використано комплекс методів: компаративний, системно-структурний та контент-аналіз, а також метод вивчення документів і операціоналізації понять. У статті розмежовано поняття «корупційний ризик» (як конкретне кримінальне правопорушення) та «ризик для доброчесності» (як етичне відхилення й неефективність управління), що не мають універсального легального визначення у вітчизняному законодавстві. Проаналізовано структуру Додатка 1 та Додатка 9 до настанови GUID 5280, які містять покрокову матрицю ризиків і систему емпіричних індикаторів зловживань – «червоних прапорців» (Red Flags) на всіх етапах закупівельного циклу. Показано, що найбільш критичним та найменш прозорим є перший етап – етап планування та визначення потреб (Pre-tendering), слабку результативність контролю на якому неможливо компенсувати на наступних стадіях. Результати дослідження, надані у статті, доцільно використовувати у діяльності внутрішніх комплаєнс-служб державних замовників при розробленні локальних антикорупційних програм та карт ризиків ще до моменту оголошення торгів.

Ключові слова: публічні закупівлі; аудит публічних закупівель; настанова GUID 5280; протидія корупції; корупційний ризик; ризик для доброчесності.
Табл.: 2. Бібл.: 22.

Козаченко Ганна Володимирівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіко-правових дисциплін, Національна академія внутрішніх справ (пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна)

E-mail: AVKozachenko2016@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8153-771X>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/H-6861-2018>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202628518>

Погорелов Юрій Сергійович – доктор економічних наук, професор, державний аудитор Рахункової палати України (вул. М. Коцюбинського, 7, Київ, 01601, Україна)

E-mail: YSPogorelov@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1192-874X>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/S-1265-2018>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202629469>

Фаїзов Анатолій Вікторович – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіко-правових дисциплін, Національна академія внутрішніх справ (пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна)

E-mail: anatolii_faizov@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5090-5145>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/GXV-2652-2022>

UDC 351.712:343.352(477)

JEL: D73; H57; K42; P35

Kozachenko G. V., Pogorelov Yu. S., Faizov A. V. Corruption and Integrity Risks in Public Procurement in Ukraine

The article is devoted to the study of corruption and integrity risks within the system of State financial control over public procurement in Ukraine. Based on the analysis of the INTOSAI international standard – GUID 5280 "Guidance on Auditing Public Procurement" – the study substantiates the necessity of a transition from the traditional punitive auditing approach to a proactive, risk-oriented model of ensuring institutional integrity. The aim of the article is to provide a terminological distinction between the concepts of «corruption risk» and «integrity risk» in the field of domestic public procurement, and to analyze the outcomes of their operationalization. To achieve the set objective and solve the research tasks, a complex of methods was applied, including comparative, systemic-structural, and content analysis, as well as document study and the operationalization of concepts. As a result of the study, a clear distinction is made between the categories of «corruption risk» (viewed as a specific criminal act) and «integrity risk» (interpreted as a category of ethical deviations and managerial inefficiency), both of which currently lack a universal legal definition in national legislation. The structure of Appendix 1 and Appendix 9 to GUID 5280 is analyzed in detail, highlighting a step-by-step risk matrix and a system of empirical indicators of abuse, known as Red Flags, across all stages of the procurement process. It is demonstrated that the pre-tendering stage (planning and needs assessment) is the most critical and least transparent phase of the entire cycle, as weak control efficiency at this initial stage cannot be compensated for in subsequent phases. The research findings presented in the article have practical value and are recommended for use by internal compliance departments and authorized officers of state contracting authorities to develop local anti-corruption programs and preventive risk maps prior to the launch of tenders.

Keywords: public procurement; public procurement audit; GUID 5280 guidance; anti-corruption; corruption risk; integrity risk.

Tabl.: 2. Bibl.: 22.

Kozachenko Ganna V. – D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Economic and Legal Disciplines, National Academy of Internal Affairs (1 Solomianska Square, Kyiv, 03035, Ukraine)

E-mail: AVKozachenko2016@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8153-771X>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/H-6861-2018>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202628518>

Pogorelov Yuriy S. – D. Sc. (Economics), Professor, State Auditor of the Accounts Chamber of Ukraine (7 M. Kotsiubynskoho Str., Kyiv, 01601, Ukraine)

E-mail: YSPogorelov@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1192-874X>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/S-1265-2018>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202629469>

Faizov Anatolii V. – PhD (Economics), Associate Professor, Head of the Department of Economic and Legal Disciplines, National Academy of Internal Affairs (1 Solomianska Square, Kyiv, 03035, Ukraine)

E-mail: anatolii_faizov@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5090-5145>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/GXV-2652-2022>

Корупція є складним і багатоаспектним явищем, що має місце в економіці будь-якої країни незалежно від рівня її розвитку. Проте масштаб і глибина проникнення корупційних практик у більшість сфер українського суспільства, а також їх інституціоналізація, фактично перетворили це явище на

загрозу спроможності національній безпеці. За своїми руйнівними наслідками вона поступається лише воєнній агресії Російської Федерації, а за рівнем суспільного резонансу (зокрема, через деструктивний вплив на довіру громадян до інститутів влади та зростання соціального цинізму) подекуди навіть випереджає її.

За результатами останніх досліджень Економічної експертної платформи (ЕЕП) та ZN.UA, найбільше коштів втрачається в таких секторах, як митниця та податки («сірий» імпорт, контрабанда та ПДВ-«скрутки»), публічні закупівлі (завищення цін на товари та послуги, особливо в оборонному секторі та будівництві), енергетика та ресурси (тіньові схеми в енергокомпаніях та оренда сільгосп-земель) [1]. За словами голови НАЗК В. Павлушика, «це саме ті сфери, які сьогодні є критичними для країни. І це не випадково, адже там, де є найбільші ресурси, виникають і найбільші корупційні ризики» [2].

Особливо гостро проблема недоброчесної поведінки в тендерній сфері постала в умовах воєнного стану.

Протива корупції у сфері публічних закупівель в Україні є критично важливою, адже саме завдяки їй створюються підстави збереження трильйонів гривень державного бюджету, оскільки держава є найбільшим замовником товарів та послуг (на закупівлі витрачається до 40% бюджету – узагальнена макроекономічна оцінка структури видатків держави, що наводиться у звітах Світового банку, ОЕСР і Міністерства економіки України для опису місткості ринку публічних закупівель). Ліквідація корупційних схем уможливорює реальне зниження ціни контрактів на 10–30% завдяки чесній конкуренції [3]. Прозорість публічних закупівель є ключовою вимогою МВФ [4], Світового банку [5] та Європейського Союзу [6] для надання макрофінансової допомоги. Міжнародні донори погоджуються фінансувати повоєнне відновлення України лише за умови нульової толерантності до корупції в будівельних тендерах [7], а провідні світові компанії готові інвестувати в український ринок виключно за наявності чесної судової системи та прозорих відносин [8].

Останнім часом у протидії корупції у сфері публічних закупівель в Україні формується (у тому числі, під впливом співпраці із зарубіжними партнерами) такий важливий напрям, як превентивна (попереджувальна) протидія, в межах якої увагу зміщено від ліквідації наслідків уже вчинених правопорушень на їхнє випередження, попередження та блокування до моменту витрачання бюджетних коштів і підписання або виконання договорів. Адже все більш очевидною стає обмеженість ефективності традиційних підходів до протидії корупції у сфері публічних закупівель, тобто підходів, орієнтованих винятково на каральне реагування постфактум.

Протива корупції у сфері публічних закупівель в Україні за управлінським (превентивним) підходом замість карального (кримінального) ба-

зується на ризик-орієнтованому підході. При виконанні превентивних перевірок державні аудиторі спираються на поняття «корупційний ризик» і «ризик для доброчесності».

Комплексне дослідження цих понять (не лише теоретичне, а й практичне, що є результатом операціоналізації теоретичних конструкцій) становить фундамент створення дієвих превентивних механізмів в аудиті та моніторингу торгів.

Огляд літератури та аналіз попередніх досліджень. Розвиток в Україні публічних закупівель зумовив появу нових аспектів в державному фінансовому контролі цієї сфери. Зокрема йдеться про поняття «корупційний ризик» і «ризик для доброчесності», які розглядаються в багатьох публікаціях вітчизняних науковців уже протягом тривалого часу.

Перші публікації вітчизняних науковців з корупційних ризиків у сфері закупівель почали активно з'являтися протягом 2010–2016 рр. у зв'язку з ухваленням Закону України «Про здійснення державних закупівель» (2010 р.) та Закону України «Про публічні закупівлі» (від 25.12.2015 р. № 922-VIII). Адже з ухваленням Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII до науково-го обігу увійшло поняття «корупційний ризик».

Однією з перших статей, в якій проаналізовано основні причини виникнення корупційних ризиків у сфері державних закупівель на різних етапах закупівельної діяльності (від етапу планування до етапу остаточних розрахунків) є стаття М. В. Голованенка [9].

Після 2020 р. у науковій сфері з'явилася низка публікацій, присвячених безпосередньо основним видам корупційних ризиків:

- ✦ розгляд основних видів корупційних ризиків (змова між учасниками тендерів, підкуп посадових осіб та маніпуляції з тендерною документацією) та обґрунтування необхідності використання комплексного підходу до мінімізації корупційних ризиків [10];
- ✦ класифікація корупційних проявів у сфері публічних закупівель, яка надає змогу системніше дослідити властивості корупції в публічних закупівлях, встановити напрями їхнього аналізу [11];
- ✦ визначення сутності корупційного ризику в юридичній та економічній науках, комплексний аналіз корупційних ризиків, що виникають у сфері публічних закупівель, огляд і класифікація типових корупційних ризиків, ідентифікованих НАЗК, за стадіями закупівельного процесу [12];
- ✦ аналіз корупційних ризиків у сфері публічних закупівель, зокрема щодо взаємодії між

представниками публічної влади та приватного сектора з акцентуванням уваги на три ключові етапи прояву корупції: прийняття рішень, тендерна процедура та виконання контракту [13];

- ✦ дослідження трансформації корупційних ризиків у сфері публічних закупівель в умовах функціонування сучасної цифрової інфраструктури України шляхом набуття корупцією нових, прихованих форм (центр уваги зміщується з грубих процедурних порушень на етапи планування, укладання прямих договорів та фізичного виконання контрактів, які недосяжні для автоматизованого контролю) [14].

У зв'язку із уведенням воєнного стану в Україні актуалізувалася проблематика корупційних ризиків, пов'язаних з адаптацією системи. Через необхідність проведення невідкладних закупівель для забезпечення потреб національної безпеки та ліквідації негативних наслідків агресії РФ держава вимушено спростила окремі процедури, в результаті чого зменшилася прозорість тендерних процесів та їх контрольованість, а, отже, зросли корупційні ризики в ухваленні рішень щодо розподілу та використання бюджетних коштів, що знайшло відображення в наукових працях вітчизняних науковців [15; 16].

Таким чином, результати аналізу наукового доробку з корупційних ризиків надає змогу дійти висновку про достатній рівень вивчення основних питань проблематики корупції у сфері закупівель.

Водночас міжнародні інституції, зокрема Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD) та Світовий банк, у низці документів концептуального характеру наголошують, що, крім суто кримінальних діянь, у сфері публічних закупівель має надаватися пильна увага широкому спектру етичних аномалій. Тому на сучасному етапі спостерігається посилення уваги науковців у сфері публічних закупівель не лише до корупційних ризиків та їхньої трансформації, а й до ризиків для доброчесності. Так, теоретичні аспекти корупційних ризиків у контексті взаємодії органів державної влади та приватного сектора (комплаєнс-контроль) детально висвітлено у статті Д. І. Антонюка та Є. П. Юрійчука [13]. Проте у вітчизняній науці досі простежується отождолення корупційних ризиків із ризиками для доброчесності. Так, поза увагою науковців часто залишаються «сірі зони» закупівель – дії замовників, які формально відповідають закону, але суперечать принципам ефективності, етики та здорової конкуренції (наприклад,

марнотратство, маніпуляції з дискримінаційними вимогами, штучний розподіл предметів закупівлі).

Отже, у науковому обігу спостерігається прагнення до чіткого розмежування правового та етичного вимірів досліджуваних понять: якщо корупційний ризик розглядається як ймовірність вчинення конкретного корупційного правопорушення, що має чіткий юридичний склад (зловживання владою, неправомірна вигода) та тягне за собою кримінальну чи адміністративну відповідальність, то ризик для доброчесності є більш широким і абстрактним поняттям, оскільки охоплює етичні порушення, конфлікт інтересів, непрофесіоналізм, марнотратство чи неефективність, що не можуть кваліфікуватися як кримінальний злочин, але руйнують довіру до державних інституцій та призводять до втрат бюджетних коштів.

Будь-які теоретичні конструкції щодо корупційних ризиків та ризиків для доброчесності у сфері публічних закупівель мають бути операционалізовані, тобто переведені у площину практичного застосування. Формами операціоналізації є закріплення дефініцій у нормативно-правових актах (надання їм юридичного статусу), розроблення відповідних методологічних інструментів або використання в наявних методиках.

Одним із методологічних інструментів, що є результатом операціоналізації теоретичних конструкцій щодо корупційних ризиків і ризиків для доброчесності у сфері публічних закупівель, є міжнародна настанова GUID 5280. Guidance for audits of public procurement («Керівництво з аудиту публічних закупівель») [17]. У цій настанові абстрактні поняття трансформовано у критерії та питання аудиту, що мають досліджуватися на кожній стадії закупівельного циклу.

Мета та методи дослідження. Метою статті є термінологічне розмежування понять «корупційний ризик» і «ризик для доброчесності» у сфері публічних закупівель України та аналіз результатів їхньої операціоналізації в настанові GUID 5280 Guidance on Auditing Public Procurement («Керівництво з аудиту публічних закупівель») [17].

Для досягнення поставленої мети та розв'язання дослідницьких завдань використано:

- ✦ *компаративний аналіз* (для розмежування сутнісних характеристик і обсягу дефініцій «корупційний ризик» (Corruption Risk) та «ризик для доброчесності» (Integrity Risk));
- ✦ *системно-структурний аналіз* (при структуруванні корупційних ризиків і ризиків для доброчесності за окремими фазами (етапами) закупівельного процесу);

- ✦ *операціоналізацію понять* (при трансформації абстрактних юридичних та етичних категорій ризику в чітку систему емпіричних маркерів);
- ✦ *контент-аналіз і метод вивчення документів* (в аналізі нормативно-правових актів, протоколу засідання Рахункової палати, а також Рекомендацій ОЕСР щодо доброчесності в державному секторі (OECD Recommendation on Public Integrity)).

Результати дослідження. Суттєві зміни в правовому забезпеченні функціонування системи публічних закупівель, що відбулися протягом останнього часу, зумовили якісно нові підходи до організації аудиту закупівельного циклу. Попри тривалі реформи в цьому секторі, замовники та учасники торгової процедури нерідко нехтують базовими правилами чесної конкуренції через наявність корупційної складової. Така ситуація актуалізує застосування міжнародної настанови GUID 5280 «Керівництво з аудиту державних закупівель», що входить до Системи професійних документів Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI) як дієвий інструмент мінімізації ризиків недоброчесної поведінки.

Настанова GUID 5280 є міжнародно визнаною та офіційно імplementованою в Україні методологічною формою операціоналізації корупційних ризиків і ризиків для доброчесності у сфері публічних закупівель. Офіційного статусу цей міжнародний стандарт здобув після розгляду на засіданні вищого органу державного фінансового контролю – Рахункової палати, де ухвалено офіційне рішення «Про застосування у діяльності Рахункової палати перекладу державною мовою... GUID 5280 «Керівництво з аудиту публічних закупівель» [18].

У цьому документі офіційно класифіковано:

- ✦ ризики корупції та шахрайства на етапі оцінювання тендерів;
- ✦ уразливості закритих процедур, що критично важливо для аналізу закупівель в умовах воєнного стану;
- ✦ економічні критерії «triple-E» (economy, efficiency, effectiveness – економічність, ефективність, результативність) для оцінювання доброчесності витрачання бюджетних коштів.

Використання положень настанови GUID 5280 є важливим у протидії корупційним ризикам при проведенні публічних закупівель. У п. 32 настанови зазначено, що ризики шахрайства та корупції належать до основних проблемних питань, які необхідно розглядати в аудиті публічних закупівель.

Дослідження корупційного ризику та ризику для доброчесності у сфері публічних закупівель

мають спиратися на легальне (юридичне) визначення змісту цих понять і виходити з цього змісту. Проте прямого визначення терміна «корупційний ризик» не надано навіть у базовому Законі України у сфері антикорупційної політики «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII, в якому визначено правові та організаційні засади запобігання корупції. Юридично термін «корупційний ризик» в українському законодавстві закріплений в документах, що регулюють методологію антикорупційної діяльності, зокрема в затвердженій наказом НАЗК Методології «Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками» від 28.12.2021 р. № 830/21: ймовірність того, що відбудеться подія корупційного правопорушення, яка негативно вплине на діяльність організації чи органу влади [19].

Так само не надано в українському законодавстві універсального легального (юридичного) визначення терміна «ризик для доброчесності» ані для економіки загалом, ані для більшості її окремих галузей. Конкретні прояви недотримання доброчесності уточнюються за допомогою суміжних юридичних термінів [20], що створює певну юридичну рамку в секторах економіки та суспільного життя.

У настанові GUID 5280 зміст поняття «корупційний ризик» чітко та однозначно не визначено. Поняття «корупційний ризик» там розкрито опосередковано – в аналізі тих аспектів публічних закупівель, де можуть виникнути шахрайство та корупція на різних етапах цього процесу:

- ✦ існування імовірності зловживання посадовою особою або учасником закупівлі своїх повноважень чи доступу до ресурсів для отримання неправомірної вигоди;
- ✦ оцінювання вразливості процедури закупівлі на всіх її етапах (планування, тендер, виконання контрактів) до маніпуляцій різної природи (змова учасників, конфлікт інтересів або необґрунтоване обмеження конкуренції);
- ✦ наявність урядових механізмів (внутрішній контроль) ідентифікації та запобігання корупційним діям на різних етапах закупівельного циклу та оцінювання дієвості механізмів, результативності та ефективності їхнього застосування.

Методологію ідентифікації корупційних ризиків настанови GUID 5280 при плануванні перевірки (вказівки щодо оцінювання внутрішнього контролю та виявлення слабких місць, де корупція найбільш імовірна) надано в Розділі 4 (Section 4 – Risk Assessment), а рекомендації щодо перевірки корупційних ризиків в аудиторських процедурах –

у Розділі 5 (Section 5 – Responses to Assessed Risks) настанови.

Практичним інструментарієм для аудитора є «червоні прапорці» за корупційними ризиками на етапах публічної закупівлі, надані в Додатку 1 (Appendix 1) настанови GUID 5280. У цьому Додатку зібрано конкретні ознаки (симптоми) можливих зловживань, що вказують на можливу корупцію (fraud and corruption). Якщо корупційний ризик – це подія, що може статися (наприклад, крадіжка грошей через непотрібну закупівлю), то «червоний прапорець» (Red Flags) – це конкретна ознака (симптом, індикатор), наявність якої, встановлена за результатами вивчення документів або перевірки наявних матеріальних активів, свідчить про ймовірність реалізації корупційного ризику та, відповідно, про присутність корупції в публічній закупівлі.

У Таблиці ризиків (Risk Matrix) Додатка 1 (Appendix 1) настанови GUID 5280 корупційні ризики розписано покроково по всіх етапах процедури публічної закупівлі – від планування до управління контрактом, а по кожному з корупційних ризиків надано великий перелік «червоних прапорців» (Red Flags).

Виявлення в ході аудиту одного «червоного прапорця» з Додатка 1 ще не є доказом наявності корупції в публічній закупівлі, але воно зобов'язує аудитора розширити вибірку та провести більш детальну її перевірку.

Основні корупційні ризики та їхні «червоні прапорці» за етапами публічної закупівлі надано в *табл. 1*.

За настановою GUID 5280 корупційні ризики існують на кожному з етапів циклу публічної закупівлі, але особлива увага в їхньому виявленні має бути приділена першому етапу – етапу планування та визначення потреб (Pre-tendering), що вважається найбільш непрозорим. Саме на цьому етапі формується базис усього закупівельного процесу, оскільки відбувається верифікація реальних потреб організації, правильності процедури (наприклад, чи не було штучного поділу предмета закупівлі для уникнення тендера), виявляється відсутність дискримінаційних вимог до товару/послуги. Слабку результативність контролю на етапі планування та визначення потреб (Pre-tendering) неможливо компенсувати в подальшому аудиті на наступних етапах публічної закупівлі.

Використання настанови GUID 5280 у практиці зовнішнього державного фінансового контролю надає змогу змістити фокус аудиту із простого виявлення фінансових порушень на глибокий аналіз корупційних ризиків на кожному етапі закупівлі – від планування до виконання контрактів, а в

поєднанні з ризик-орієнтованим підходом – ідентифікувати специфічні корупційні схеми в найважливіших для національної безпеки секторах. Застосування «цифрових методів аудиту» та «фізичних верифікацій», що прямо рекомендується в настанові GUID 5280 (розділ про збір доказів), надає змогу виявити невідповідність між закупленими послугами та фактично виконаними роботами, що часто є ознакою економічної корупції.

Сьогодні протидії лише корупційним ризикам у сфері публічних закупівель недостатньо без урахування ризиків для доброчесності. Впливові міжнародні інституції (ЄС, OECD, Світовий банк) оцінюють прозорість публічних закупівель не лише за кількістю кримінальних справ, а й за рівнем упровадження стандартів доброчесності. Тому адаптація у сфері публічних закупівель до стандартів ЄС вимагає оперування концептом «доброчесність» (Integrity).

Положення настанови GUID 5280 та Рекомендацій ОЕСР (OECD) дозволяють виявити не лише корупційні ризики, а й ризики для доброчесності (Integrity Risks), матеріалізація яких створює умови для використання публічних закупівель з метою отримання особистої вигоди, що завдає шкоди суспільним інтересам.

Доброчесність у Рекомендації ОЕСР (Recommendation on Public Integrity) щодо доброчесності в державному секторі (OECD 2017), одному із найважливіших міжнародних документів, що визначає сучасні стандарти боротьби з корупцією, визначено як дотримання етичних цінностей, що стоять вище за особистий інтерес [21].

Доброчесність – це не лише відсутність корупції. Наслідком матеріалізації ризиків для доброчесності стає деформація конкурентного середовища: через втрату довіри до об'єктивності оцінювання суб'єкти господарювання відмовляються від участі в тендерах. Це призводить до нівелювання ринкової конкуренції та, як наслідок, до значних втрат державного бюджету через неефективне витрачання коштів і закупівлю неякісних товарів чи послуг.

Фундаментальні Принципи доброчесності в публічних закупівлях (Principles for Integrity in Public Procurement) [22] розроблено OECD, оскільки нею публічні закупівлі визначено як один із найбільш вразливих до корупції секторів державного управління. Ризики для доброчесності завжди пов'язані з порушенням етичних норм і зловживанням владою. Саме на цих принципах і базується міжнародна настанова GUID 5280.

На відміну від суто технічних помилок ризики для доброчесності завжди пов'язані з порушенням етичних норм і зловживанням владою. Ці ризики:

Основні корупційні ризики та їхні «червоні прапорці» за етапами публічної закупівлі

Етап	Ризики
Планування та визначення потреб (дотендерний етап) (Pre-tendering)	Штучне створення потреби, тобто обґрунтування закупівлі товарів чи послуг, які не є необхідними для діяльності установи (здійснення закупівлі наприкінці бюджетного року («освоєння коштів»), загальний і розмитий характер технічного обґрунтування закупівлі, закуплені товари роками стоять на складі невикористаними, відсутність аналізу ринку чи плану розвитку установи). Маніпуляція технічними специфікаціями (написання вимог під конкретного постачальника («заточування» тендеру), що обмежує конкуренцію). Необґрунтований поділ предмета закупівлі (дроблення лотів на дрібніші частини, щоб уникнути відкритих торгів та застосувати пряму закупівлю). Обмеження термінів (встановлення занадто коротких строків на подання пропозицій, що вигідно лише тому учаснику, який знав про тендер заздалегідь)
Оголошення та проведення тендеру (Tendering phase)	Змова учасників (Bid Rigging), тобто таємна домовленість між учасниками про те, хто має перемогти, або про штучне завищення цін (подання пропозицій з однаковими помилками (граматичними чи розрахунковими), використання ідентичних поштових адрес, телефонів або метаданих електронних файлів різними компаніями, послідовне зняття пропозицій учасниками (коли компанія з нижчою ціною раптом відмовляється на користь дорожчої)). Конфлікт інтересів (наявність прихованих зв'язків між уповноваженими особами та представниками учасників, виграш протягом тривалого часу одним і тим самим постачальником майже всіх тендерів певної установи). Необґрунтоване відхилення пропозицій (дискваліфікація вигідних пропозицій з формальних причин, щоб «протягнути» потрібного учасника)
Присудження контракту* (Awarding phase)	Суб'єктивність оцінки (використання нечітких критеріїв при оцінюванні, що дозволяє маніпулювати балами). Витік конфіденційної інформації (передача інформації про пропозиції конкурентів одному з учасників до офіційного розкриття)
Виконання контракту та оплати (Post-tendering phase / Implementation)	Виникнення додаткових угод після укладання основного договору (швидке підписання угод на збільшення ціни або на зменшення обсягів при збереженні ціни). Невідповідність між обсягом оплачених і фактично виконаних робіт (підписання актів прийому-передачі товарів/робіт, які не відповідають специфікації або не виконані в повному обсязі, використання дешевших і менш якісних складників замість заявлених у тендерній пропозиції)

Примітка: * – в оригінальному тексті GUID 5280 використовується термін Awarding phase, під яким у міжнародній аудиторській практиці розуміють сукупність процедур оцінки тендерних пропозицій та прийняття рішення про визначення переможця (присудження контракту).

Джерело: складено авторами за [17].

- ✦ охоплюють будь-які дії, що суперечать суспільним інтересам, навіть якщо вони не мають ознак кримінального чи адміністративного правопорушення;
- ✦ акцентують увагу на головній шкоді від порушення доброчесності – неефективному використанні податків.

Детальний перелік ризиків для доброчесності на всіх етапах закупівельного процесу, структурований за фазами циклу публічної закупівлі (до тендеру, під час нього та після підписання контракту), наведено в Додатку 9 до настанови GUID 5280 (Annex 9) Integrity risks throughout the procurement process (Ризики для доброчесності протягом усього процесу закупівель).

У Додатку 9 (Annex 9) навпроти кожного етапу циклу публічної закупівлі вказано, які саме етичні відхилення можуть виникнути. Тому Додаток 9 (Annex 9) може слугувати підставою для розробки внутрішніх антикорупційних програм організації.

Корупційні ризики (Corruption Risks) та ризики для доброчесності (Integrity Risks) доволі часто сприймаються як тотожні поняття, але між ними є суттєва різниця в обсязі та природі порушень, яка деталізована в Додатку 9 до настанови GUID 5280 (табл. 2).

Отже, кожна корупційна дія є порушенням доброчесності, але не кожне порушення доброчесності є корупцією. Тому в настанові GUID 5280

Відмінності корупційних ризиків (Corruption Risks) та ризиків для доброчесності (Integrity Risks) у публічних закупівлях

Ознака	Корупційні ризики (Corruption Risks)	Ризики для доброчесності (Integrity Risks)
Зміст поняття	Зловживання владою задля власної вигоди, що становить собою кримінальні дії	Відхилення від етики та професійності, через які виникають вразливості на кожному етапі циклу публічної закупівлі (від планування до оплати), що ставлять під загрозу її етичність та ефективність
Обсяг поняття	Конкретний вид ризиків, в основі яких знаходиться корисливий мотив і зловживання владою задля отримання неправомірної вигоди («відкат», привласнення майна)	Охоплює не лише кримінальні злочини, а й будь-які відхилення від етичних норм, стандартів і професійної поведінки, дію організації або посадової особи всупереч суспільним інтересам
Природа порушення	Дії зазвичай є протизаконними: – вимагання або отримання неправомірної вигоди; – розкрадання бюджетних коштів; – зловживання службовим становищем	Знаходяться в «сірій зоні»: – неетична поведінка (використання робочого часу в особистих цілях); – фаворитизм (надання переваги знайомим, навіть якщо за це немає винагороди); – безгосподарність (недбале ставлення до ресурсів, що не є корупцією, але свідчить про низьку доброчесність); – конфлікт інтересів (особистий інтерес може вплинути на рішення, навіть якщо він ще не вплинув)
Мета контролю	Виявлення та покарання злочинів	Створення культури чесності та прозорості
Відповідальність і санкції	Завжди є правопорушенням, зазвичай настає кримінальна або адміністративна відповідальність	Може не бути злочином (етичне порушення), наслідками є дисциплінарні стягнення, звільнення, репутаційні втрати або просто неефективне використання коштів

Джерело: складено з використанням [17, Додаток 9].

увагу приділено увагу обома видам ризику, оскільки навіть «некорупційне» порушення доброчесності (наприклад, недбалість) призводить до втрат бюджетних коштів. Відповідно до настановних принципів GUID 5280 забезпечення доброчесності в публічних закупівлях передбачає не лише відсутність корупційних діянь, а й прозорість, підзвітність і відповідність етичним стандартам протягом усього закупівельного циклу [17, п. 27 і Додаток 9].

Обговорення. Аналіз положень настанови GUID 5280 зумовив виокремлення кількох складних, методологічно суперечливих аспектів, які потребують подальшої наукової дискусії та законодавчого врегулювання.

Дискусійним питанням є неузгодженість між міжнародним концептуальним апаратом і національним законодавчим базисом. Настанова GUID 5280 оперує розгалуженою системою «етичних відхилень» і «ризиків для доброчесності» (Integrity Risks).

Водночас в українському правовому полі базовий Закон України «Про запобігання корупції» взагалі не містить універсальних легальних визна-

чень для цих понять, обмежуючись лише фіксацією «корупційного ризику» на рівні підзаконної Методології НАЗК [19].

Така правова колізія створює підґрунтя для дискусії: чи мають право державні аудитори відображати в офіційних звітах порушення «етичного характеру» (за Додатком 9 до GUID 5280), якщо вони не мають ознак складу адміністративного чи кримінального правопорушення за українським законодавством? З одного боку, це розширює аналітичну функцію контролю, але, з іншого, створює ризики успішного судового оскарження висновків аудиту недоброчесними замовниками через відсутність принципу правової визначеності.

Застосування інструментарію Red Flags (Додаток 1 до настанови GUID 5280), безумовно, типізує та полегшує ідентифікацію зловживань. Однак залишається дискусійною межа між об'єктивним індикатором і суб'єктивним професійним судженням аудитора. Виявлення одного чи кількох «чер-

воних прапорців» (наприклад, специфічних технічних вимог у тендерній документації) не є прямим юридичним доказом корупції, а лише сигналом для розширення аудиторської вибірки. Тому виникає ризик надмірного регуляторного тиску на замовників. У науковій спільноті залишається відкритим питання: як захистити добросовісного замовника від упередженості перевіряючих органів, які можуть трактувати складні, але об'єктивно необхідні інженерні чи медичні специфікації товару як умисний «червоний прапорець» монополізації ринку?

Важливим практично-організаційним дискусійним аспектом є розрив у методологічних підходах органів зовнішнього та внутрішнього контролю: Рахункова палата ухвалила офіційне Рішення про застосування перекладеного на українську GUID 5280. Державна аудиторська служба України (Держаудитслужба), яка підпорядкована Кабінету Міністрів України та здійснює левову частку поточного моніторингу закупівель в системі Prozorro, у своїй повсякденній практиці керується переважно жорсткими внутрішніми інструкціями та формально-процесуальними критеріями відповідності.

Цей інституційний дуалізм породжує методологічний парадокс: процедура закупівлі, яка з точки зору Держаудитслужби є формально законною (не містить процедурних порушень строків чи подачі документів), під час подальшого аудиту Рахункової палати за критеріями GUID 5280 може бути визнана недоброчесною, неефективною та такою, що містить ознаки прихованої корупції на етапі планування. Подолання цього методологічного розколу є предметом наукових дискусій.

ВИСНОВКИ

Результати аналізу корупційних ризиків і ризиків для доброчесності у сфері публічних закупівель в Україні з використанням положень настанови GUID 5280 служать підставою таких висновків.

У вітчизняній системі державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель наразі відбувається перехід від застарілої каральної моделі аудиту, орієнтованої суто на пошук процедурних помилок, до проактивного оцінювання інституційної доброчесності (Integrity). Ключова цінність настанови GUID 5280 полягає в розмежуванні суто кримінальних «корупційних ризиків» і «ризиків для доброчесності» як етичних порушень, що надає змогу державним аудиторам виявляти у сфері публічних закупівель не лише кримінальні правопорушення, а й приховану системну неефективність у витрачанні бюджетних коштів, навіть якщо формально закупівельна процедура виглядає законною. Завдяки цьому критерій доброчесності

стає ключовим при визначенні ефективності публічної закупівлі.

Імплементация інструментарію Red Flags (Додаток 1 до настанови GUID 5280) та концепції «triple-E» (економність, ефективність, результативність) до аудиту публічних закупівель дозволила трансформувати складні юридичні поняття у зрозумілі фінансово-економічні індикатори. Використання цих маркерів суттєво знижує суб'єктивізм висновків аудитора під час перевірки.

Критерії настанови GUID 5280 необхідно глибше інтегрувати у практику діяльності внутрішніх комплаєнс-підрозділів самих замовників.

Ключовим науковим результатом статті є операціоналізація абстрактних категорій «корупційний ризик» і «ризик для доброчесності» у вітчизняній системі державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель з використанням настанови GUID 5280, що слугує підставою для подолання наявного в національному законодавстві категоріального дефіциту. Якщо корупційні ризики в закупівельному процесі становлять собою протиправні дії з метою отримання неправомірної вигоди, то ризиками для доброчесності є етичні відхилення в задоволенні суспільних інтересів. У закупівельному циклі найважливішим етапом у контексті виявлення і корупційних ризиків, і ризиків для доброчесності є етап планування та визначення потреб (Pre-tendering), неефективність контролю на якому зумовлює незворотні дефекти на всіх подальших етапах публічної закупівлі.

Результати дослідження, надані у статті, можуть знайти використання в діяльності внутрішніх комплаєнс-служб державних замовників при розробленні локальних антикорупційних програм і карт ризиків ще до моменту оголошення торгів.

Положення статті щодо корупційних ризиків і ризиків для доброчесності в аудиті публічних закупівель у контексті настанови GUID 5280 можуть бути використані в навчальних курсах для підготовки магістрів та аспірантів у вітчизняних закладах вищої освіти в дисциплінах «Державний фінансовий контроль», «Аудит у сфері публічних закупівель».

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Волокіта В. НАЗК дослідило корупцію: які сфери українці вважають найбільш корумпованими. *Економічна правда*. 02.04.2026. URL: <https://epravda.com.ua/finances/yaki-sferi-ekonomiki-ukrajinci-vvazhayut-naybilsh-korumpovanimi-820001/>
2. НАЗК оприлюднило оцінку корупції: експерти назвали найпроблемніші галузі. *Судово-юридична газета*. 01.05.2026. URL: <https://sud.ua/uk/news/>

- ukraine/359954-napk-obnarodovalo-otsenku-korruptsii-eksperty-nazvali-samye-problemnye-otrasli
3. Enhancing Government Effectiveness and Transparency. The Fight Against Corruption. Global Report. *International Bank for Reconstruction and Development*. 2020. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/235541600116631094/pdf/Enhancing-Government-Effectiveness-and-Transparency-The-Fight-Against-Corruption.pdf>
 4. Ukraine fails to meet all benchmarks under new IMF program in Q1 2026. *Interfax*. 1 April 2026. URL: <https://interfax.com/newsroom/top-stories/116905/>
 5. Public procurement in Ukraine. URL: <https://info-box.prozorro.org/upload/files/main/2345/680/5-moe-ver-2-mineconomy-april-2025.pdf>
 6. Ukraine Facility в Prozorro. *Інфобокс Prozorro*. URL: <https://tender.uub.com.ua/novini/ukraine-facility-v-prozorro>
 7. Литвинчук І. Щодо внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі». Лист Мінекономіки. *Інфобокс Prozorro*. 06.11.2024. URL: <https://infobox.prozorro.org/articles/shchodo-vnesennya-zmin-do-zakonu-ukrajini-pro-publichni-zakupivli-list-minekonomiki>
 8. Війна, корупція та слабка судова система – головні бар'єри для інвестицій. *EBA*. 24.11.2025. URL: <https://eba.com.ua/vijna-korupsiya-ta-slabka-sudova-systema-golovni-bar-yery-dlya-investytsij/>
 9. Голованенко М. В. Корупційні ризики та надійність системи державної закупівельної логістики в Україні. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2016. Вип. 1. С. 77–84. URL: http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2016_32/zb32_09.pdf
 10. Сірко В. С. Корупційні ризики в публічних закупівлях: аналіз корупційних ризиків та методів їх мінімізації, включаючи законодавчі та організаційні заходи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 9. С. 260–262. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/60>
 11. Юсова К. М., Акімова О. В. Корупційні прояви у системі публічних закупівель та їх класифікація. *Підприємництво та інновації*. 2020. № 11-1. С. 37–42. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.6>
 12. Бородавко О. М., Безкоровайний В. С. Корупційні ризики в публічних закупівлях: огляд, класифікація та роль електронної системи Prozorro. *Вчені записки*. 2025. Вип. 41(4). С. 211–220. DOI: https://doi.org/10.33111/vz_kneu.41.25.04.14.096.102
 13. Антонюк Д. І., Юрійчук Є. П. Корупційні ризики у взаємодії між публічною владою та приватним сектором у сфері закупівель: теоретичний аспект. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2025. Т. 36. № 1. С. 5–12. DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2025.1/01>
 14. Коваленко М. М., Карамішев Д. В. Корупційні ризики та схеми під час проходження процедур публічних закупівель в умовах сучасного цифрово-

го середовища. *Теорія та практика державного управління*. 2025. № 2. С. 111–133.

DOI: <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-2-07>

15. Захаров Д., Федорова О. Публічні закупівлі в умовах воєнного стану: баланс між гнучкістю та прозорістю. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2025. Вип. 10. С. 343–358. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-343-358>
16. Гарбінська-Руденко А. В., Покутній О. О., Шимко В. Р. Корупційні ризики під час проведення публічних закупівель в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 2. С. 413–417. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.02.70>
17. GUID 5280. Guidance for audits of public procurement. URL: <https://www.issai.org/wp-content/uploads/2023/02/Guid-5280-Guidance-for-audits-of-public-procurement.pdf>
18. Протокол засідання Рахункової палати від 06.03.2026. *Рахункова палата*. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/Protokol/2026/P_RP_8_2026.pdf
19. Наказ НАЗК «Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками» від 28.12.2021 № 830/21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0219-22#Text>
20. Рядінська В. О., Карпушова О. В. Правові проблеми визначення доброчесності як правової категорії в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2021. Т. 65. С. 43–50. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.65.7>
21. Recommendation of the Council on Public Integrity. *OECD Legal Instruments*. URL: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0435>
22. Fair Market Conditions for Competitiveness in the Adriatic Region. *The OECD Public Procurement Principles*. URL: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/about/programmes/grc/grc-see/integrity/OECD-Public-Procurement-Policy-Briefing-Note.pdf>

REFERENCES

- Antoniuk D. I. & Yuriichuk Ye. P. (2025). Koruptsiini ryzyky u vzaiemodii mizh publichnoiu vladoiu ta pryvatnym sektorom u sferi zakupivel: teoretychnyi aspekt [Corruption risks in the interaction between public authorities and the private sector in the procurement sphere: a theoretical aspect]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya «Publichne upravlinnia ta administruvannia»*, 1(36), 5–12. <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2025.1/01>
- Borodavko O. M. & Bezkorovainyi V. S. (2025). Koruptsiini ryzyky v publichnykh zakupivliakh: ohliad, klasyfikatsiia ta rol elektronnoi systemy Prozorro [Corruption risks in public procurement: review, classification and the role of the electronic system Prozorro]. *Vcheni zapysky*, 41(4), 211–220. https://doi.org/10.33111/vz_kneu.41.25.04.14.096.102

- EBA. (2025, November 24). *Viina, korupciia ta slabka sudova systema – holovni bariery dlia investysii* [War, corruption and weak judicial system – the main barriers to investment]. <https://eba.com.ua/vijna-korupciya-ta-slabka-sudova-systema-golovni-baryery-dlya-investysij/>
- Harbinska-Rudenko A. V., Pokutnii O. O. & Shymko V. R. (2024). Koruptsiini ryzyky pid chas provedennia publichnykh zakupivel v umovakh voiennoho stanu [Corruption risks during public procurement under martial law]. *Analitichno-porivnialne pravoznavstvo*, 2, 413–417. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.02.70>
- Holovanenko M. V. (2016). Koruptsiini ryzyky ta nadiinist systemy derzhavnoi zakupivelnoi lohystyky v Ukraini [Corruption risks and reliability of the state procurement logistics system in Ukraine]. *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky*, 1, 77–84. http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2016_32/zb32_09.pdf
- Infoboks Prozorro. *Ukraine Facility v Prozorro*. <https://tender.uub.com.ua/novini/ukraine-facility-v-prozorro-infobox.prozorro.org>. *Public procurement in Ukraine*. <https://infobox.prozorro.org/upload/files/main/2345/680/5-moe-ver-2-mineconomy-april-2025.pdf>
- Interfax. (2026, April 1). *Ukraine fails to meet all benchmarks under new IMF program in Q1 2026*. <https://interfax.com/newsroom/top-stories/116905/>
- International Bank for Reconstruction and Development. (2020). Enhancing Government Effectiveness and Transparency. *The Fight Against Corruption. Global Report*. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/235541600116631094/pdf/Enhancing-Government-Effectiveness-and-Transparency-The-Fight-Against-Corruption.pdf>
- issai.org. GUID 5280. *Guidance for audits of public procurement*. <https://www.issai.org/wp-content/uploads/2023/02/Guid-5280-Guidance-for-audits-of-public-procurement.pdf>
- Kovalenko M. M. & Karamyshev D. V. (2025). Koruptsiini ryzyky ta skhemy pid chas prokhozhdzhennia protsedur publichnykh zakupivel v umovakh suchasnoho tsyvrovoho seredovyscha [Corruption risks and schemes during public procurement procedures in the modern digital environment]. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia*, 2, 111–133. <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-2-07>
- Lytvynchuk I. (2024, November 6). Shchodo vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro publichni zakupivli». Lyst Minekonomiky [Regarding amendments to the Law of Ukraine "On Public Procurement". Letter of the Ministry of Economy]. *Infoboks Prozorro*. <https://infobox.prozorro.org/articles/shchodo-vnesennya-zmin-do-zakonu-ukrajini-pro-publichni-zakupivli-list-minekonomiky>
- OECD Legal Instruments. *Recommendation of the Council on Public Integrity*. <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0435>
- oecd.org. Fair Market Conditions for Competitiveness in the Adriatic Region. *The OECD Public Procurement Principles*. <https://www.oecd.org/content/dam/>
- oecd/en/about/programmes/grc/grc-see/integrity/OECD-Public-Procurement-Policy-Briefing-Note.pdf
- Rakhunkova palata. (2026, March 6). Protokol zasidannia Rakhunkovoi palaty vid 06.03.2026 [Minutes of the meeting of the Accounting Chamber dated 06.03.2026]. https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/Protokol/2026/P_RP_8_2026.pdf
- Riadinska V. O. & Karpushova O. V. (2021). Pravovi problemy vyznachennia dobrochesnosti yak pravovoi katehorii v Ukraini [Legal problems of defining integrity as a legal category in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya «Pravo»*, 65, 43–50. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.65.7>
- Sirko V. S. (2024). Koruptsiini ryzyky v publichnykh zakupivliakh: analiz koruptsiinykh ryzykiv ta metodiv yikh minimizatsii, vkluchaiuchy zakonodavchi ta orhanizatsiini zakhody [Corruption risks in public procurement: analysis of corruption risks and methods of their minimization, including legislative and organizational measures]. *Yurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal*, 9, 260–262. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/60>
- Sudovo-yurydychna hazeta. (2026, May 1). NAZK opryliudnylo otsinku koruptsii: eksperty nazvaly naiproblemnishi haluzi [NACP released corruption assessment: experts named the most problematic sectors]. <https://sud.ua/uk/news/ukraine/359954-napkobnarodovalo-otsenku-koruptsii-eksperty-nazvalisamyeproblemnye-otrasli>
- Volokita V. (2026, April 2). NAZK doslidylo koruptsiiu: yaki sfery ukraintsi vvazhaiut naibilsh korumpovanyymi [NACP investigated corruption: which spheres Ukrainians consider the most corrupt]. *Ekonomichna pravda*. <https://epravda.com.ua/finances/yaki-sferi-ekonomiky-ukrajinci-vvazhayut-naybilshkorumpovanymi-820001/>
- Yusova K. M. & Akimova O. V. (2020). Koruptsiini proiavy u systemi publichnykh zakupivel ta yikh klasyfikatsiia [Corruption manifestations in the public procurement system and their classification]. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, 11-1, 37–42. <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.6>
- Zakharov D. & Fedorova O. (2025). Publichni zakupivli v umovakh voiennoho stanu: balans mizh hnuchkistiu ta prozorstiu [Public procurement under martial law: balance between flexibility and transparency]. *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*, 10, 343–358. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-343-358>
- zakon.rada.gov.ua. (2021, December 28). Nakaz NAZK «Pro vdoskonalennia protsesu upravlinnia koruptsiinykh ryzykamy» vid 28.12.2021 № 830/21 [Order of the NACP "On Improving the Corruption Risk Management Process" dated 28.12.2021 No. 830/21]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0219-22#Text>

Стаття надійшла до редакції / Received: 06.05.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 19.05.2026
Оприлюднено / Published: 19.06.2026